

Sygn. akt II AKa 316/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2013r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Paweł Rysiński

Sędziowie: SA – Marek Czecharowski

SA – Krzysztof Karpiński (spr.)

Protokolant: – st. sekr. s. Małgorzata Reingruber

przy udziale Prokuratora Elżbiety Kozakiewicz - Jackowskiej

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2013 r.

sprawy J. K.

o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie

na skutek apelacji, wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 20 maja 2013 r. sygn. akt XVIII Ko 338/12

Utrzymuje w mocy wyrok w zaskarżonej części uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

Kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 20 maja 2013 r. w sprawie XVIII Ko 338/12 zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy J. K. na podstawie art. 552 § 4 k.p.k. kwotę 97.500 zł tytułem odszkodowania oraz kwotę 45.000 zł tytułem zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie. W pozostałej części wniosek oddalono.

Apelację od tego wyroku wniósł pełnomocnik wnioskodawcy.

Na podstawie art. 427 § 2 w zw. z art. 438 pkt 1, 2 i 3 zaskarżonemu wyrokowi zarzucił obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia tj. art. 4 k.p.k., 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej zamiast swobodnej oceny dowodów i zaniechanie ich wszechstronnego rozważenia, polegających w szczególności na:

1. nieuwzględnieniu okoliczności faktycznych ustalonych w wyroku Sądu Rejonowego Katowice - Wschód w Katowicach stanowiących podstawę uniewinnienia wnioskodawcy od zarzucanych mu czynów, z których wynika, że od początku stosowania aresztowania w stosunku do wnioskodawcy nie istniała przesłanka dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez niego zarzucanego czynu oraz

2. nieuwzględnieniu faktu wielomiesięcznego oczekiwania przez wnioskodawcę w areszcie na wyznaczenie pierwszego terminu rozprawy głównej, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia faktycznego polegającego na

stwierdzeniu, że tymczasowe aresztowanie J. K. w okresie od jego zatrzymania do dnia 11 czerwca 2007r. nie było niewątpliwie niesłuszne;

3. nieuwzględnieniu treści zeznań wnioskodawcy oraz całości dokumentów zgromadzonych w sprawie na okoliczność wysokości poniesionej szkody i krzywdy,

co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia faktycznego, polegającego na stwierdzeniu, że łączna kwota odszkodowania i zadośćuczynienia w wysokości 142.500,00 złotych odzwierciedla rzeczywistą wysokość uszczerbku poniesionego przez J. K..

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 427 § 1 in fine k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonej części wyroku poprzez:

4. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz J. K. dodatkowej kwoty odszkodowania w wysokości 205.000,00 złotych oraz dodatkowej kwoty zadośćuczynienia w wysokości 602.500,00 złotych wraz z odsetkami od dnia uprawomocnienia orzeczenia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna w stopniu oczywistym i jako taka nie zasługuje na uwzględnienie.

Wbrew jej wywodom Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i prawidłowo je ocenił mając na uwadze całokształt zgromadzonego materiału dowodowego. Nie naruszył ani przepisów postępowania ani przepisów prawa materialnego.

Podstawę prawną roszczenia o odszkodowanie i zadośćuczynienie związaną z niesłusznym aresztowaniem stanowią przepisy art. 552 i 554 k.p.k. Ma ono charakter cywilnoprawny i z tego też powodu w kwestiach nieuregulowanych w k.p.k. mają zastosowanie przepisy prawa cywilnego odnoszące się przede wszystkim do zasad ustalania szkody, krzywdy a także określenia wysokości odszkodowania i zadośćuczynienia. Przepis art. 553 k.p.k. określa też przesłanki od których zależy prawo do odszkodowania i zadośćuczynienia. Prawnomaterialną podstawą tych roszczeń jest między innymi niewątpliwie niesłuszne aresztowanie (art. 552 § 4 k.p.k.).

Z ogólnych przepisów prawa cywilnego (art. 363, 445 k.c.) wynika, że naprawienie szkody obejmuje m. in. straty które poszkodowany poniósł, oraz korzyści które mógłby osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono. Sąd Okręgowy wydając zaskarżony wyrok miał na uwadze wyżej wymienione przepisy i kierując się wyrażonymi w nich zasadami zasądził odpowiednie odszkodowanie i zadośćuczynienie na rzecz wnioskodawcy. Sąd orzekający w sposób przekonujący umotywował swoje stanowisko co do zasądzonych kwot z obu tytułów, zaś roszczenie wnioskodawcy jest niewątpliwie wygórowane. Wywody przedstawione w pisemnych motywach apelacji koncentrują się na stwierdzeniach ogólnych i powołują się na okoliczności prawidłowo przez Sąd rozważone.

Nietrafny jest zawarty w apelacji zarzut obrazy przepisów postępowania poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów.

Według skarżącego polegający m. in. na nieuwzględnieniu przez

Sąd I instancji okoliczności faktycznych a w szczególności faktu, że nie istniała przesłanka dużego prawdopodobieństwa popełnienia czynu zabronionego przez J. K. oraz nieuwzględnieniu wielomiesięcznego oczekiwania przez wnioskodawcę w areszcie na wyznaczenie terminu pierwszej rozprawy w dniu 11 czerwca 2007 r. Wbrew tym wywodom stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy zajął się także i tym zagadnieniem. Wystarczy odwołać się do treści jego uzasadnienia (s. 2-4) w którym te kwestie są omówione. Skarżący pomija fakt, iż pomimo że toczyły się przeciwko J. K. postępowania karne w Sądach we Włocławku i P. porzucił on pracę w firmie (...) i opuścił teren naszego kraju. Warto dodać, że już od 12 marca 2001 r. był poszukiwany listem gończym w sprawie II K 903/99 oraz przez czeskie organy ścigania, a w dniu 31 października 2003 r. Prokuratura Rejonowa w Katowicach postawiła mu zarzut popełnienia przestępstwa przewidzianego w art.

art. 18 § 3 w zw. z art. 286 § 1 i 294 § 1 k.k. związany z jego zatrudnieniem we wspomnianej firmie (...) z siedzibą w G.. W związku z taką sytuacją w grudniu 2005 r. Sąd Okręgowy wydał wobec J. K. (...) Nakaz Aresztowania. Doprowadziło to do jego aresztowania na terenie H. w dniu 30 marca 2006 r.

Istniały więc uzasadnione podstawy do zastosowania tymczasowego aresztowania. Świadczą o tym nie tylko okoliczności faktyczne ale także i okoliczności podmiotowe.

Wnioskodawcę przekazano stronie polskiej we wrześniu 2006 r. i Sąd Rejonowy w Katowicach postanowieniem z dnia 13 września 2006 r. słusznie zastosował tymczasowe aresztowanie.

Akt oskarżenia przeciwko J. K. wpłynął do Sądu Rejonowego w Katowicach 27 września 2006 r. Został on oskarżony o pomocnictwo do popełnienia przestępstwa oszustwa dotyczącego dużej kwoty (2.500.000 zł) w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy. Trudno wobec powyższego dyskutować z tezami zawartymi w apelacji.

Termin pierwszej rozprawy wyznaczono zgodnie z obowiązującymi przepisami według kolejności wpływu spraw na dzień 11 czerwca 2007 r. wydając stosowane zarządzenie w dniu 15 maja 2007 r. Te okoliczności Sąd orzekający w tej sprawie w pierwszej instancji przedstawił w uzasadnieniu wyroku miał więc je na uwadze w chwili jego wydawania.

Nie można zatem zgodzić się z zarzutem zawartym w apelacji, że ta graniczna data (11 czerwca 2007 r.) od której Sąd wyliczył odszkodowanie i zadośćuczynienie została określona w sposób arbitralny. Wręcz przeciwnie, ustalono ją bardzo precyzyjnie w oparciu o zgromadzony skrupulatnie materiał dowodowy. Inna ocena tego materiału byłaby nie do przyjęcia.

Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela zatem stanowisko Sądu I instancji iż o niewątpliwie niesłusznym aresztowaniu może być mowa w przedziale czasowym od 11 czerwca 2007 r. do dnia 11 marca 2008 r.

(s. 8 uzasadnienia). Należy jedynie dodać, że odpowiedzialność Skarbu Państwa może zostać wyłączona gdy z uwagi na ostateczne rozstrzygnięcie tymczasowe aresztowanie było niesłuszne, ale stosowanie tego środka zapobiegawczego było konieczne dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania jak w tym wypadku w związku z ukrywaniem się J. K.. Wbrew wywodom zawartym w apelacji sąd miał na uwadze ustalenia Sądu Rejonowego w Katowicach. Warto jedynie przypomnieć, że J. K. uniewinniono z braku dostatecznych dowodów winy.

Zawodna okazała się też podjęta w apelacji próba wykazania, że Sąd orzekający ustalając wysokość szkody oraz krzywdy doznanej przez J. K. nie miał na względzie treści jego zeznań co do posiadanych na terenie (...) polis ubezpieczeniowych oraz umowy leasingu samochodu.

Sąd Okręgowy zajął się także i tym zagadnieniem uznając słusznie iż trudno dopatrzeć się związku z wysokością należnego odszkodowania.

Argumenty kwestujące zbyt niską kwotę zarówno odszkodowania jak i zadośćuczynienia zawarte w apelacji w realiach tej sprawy nie mogą być uznane za takie które wymagają głębszych rozważań. Oczekiwania jej autora w tej kwestii są niesłuszne. Uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego odpowiada na postawione w apelacji pytania i zarzuty. Podnosi kwestie związaną z tym, że wnioskodawca podupadł na zdrowiu, a po uchyleniu środka zapobiegawczego poddał się kontroli lekarskiej. Miał też Sąd na uwadze zaistniałe problemy z psychiką wnioskodawcy oraz rozluźnienie więzi z rodziną. Uznał, że zasądzona kwota zadośćuczynienia jest adekwatnym równoważeniem cierpień fizycznych i psychicznych wnioskodawcy i to stanowisko Sąd Apelacyjny podziela.

Z utrwalonego już orzecznictwa wynika bowiem, że zasądzona zadośćuczynienie powinno być odpowiednie co oznacza, że suma przyznana z tego tytułu jest oczywiście przybliżonym ekwiwalentem cierpień.

Skoro zatem Sąd I instancji w sposób przekonywujący i prawidłowy ocenił istotne dla rozstrzygnięcia tej sprawy okoliczności czemu dał wyraz w pisemnych motywach a które nie zawierają ani błędów logicznych ani wewnętrznych sprzeczności to Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do kwestionowania jego poglądu.

Mając na uwadze wyżej przedstawione okoliczności zaskarżony wyrok utrzymano w mocy nie znajdując takich okoliczności które mogłyby wpłynąć na jego zmianę.

Kosztami postępowania obciążono Skarb Państwa stosownie do treści art. 554 § 2 k.p.k.